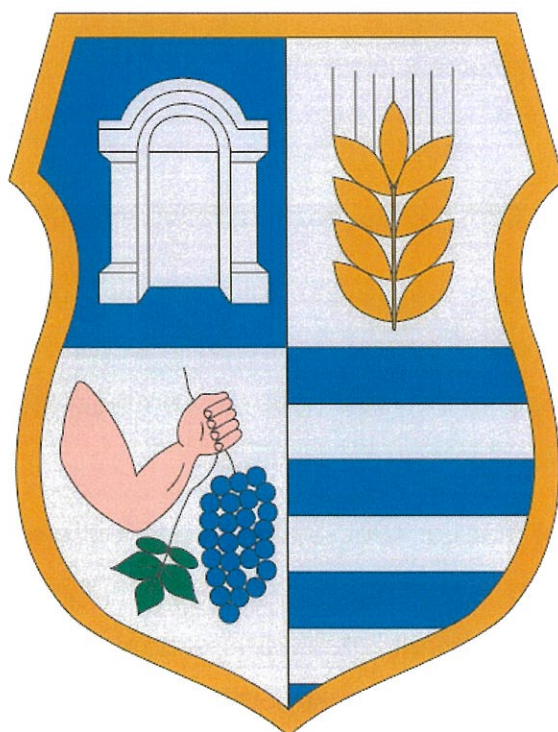

Gádoros Nagyközség
Gazdasági Programja
2025-2029.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor a gazdasági program elkészítésére a 2025.-2029. évi időszakra vonatkozóan.

A gazdasági program, a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat.

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat Képviselő-testülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembevételével mellett fejlődjön.

A gazdasági program helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a vármegyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A Képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

Településtörténet

Békéscsabától nyugatra, Orosházától északra fekvő település.

Gádoros nagyközség Békés megye északnyugati kiszögellésében fekszik. Nyugat felől Árpádhalom, északról Eperjes Csongrád megyei településekkel, kelet felől Nagyszénással, délről Szentetornyával határos. Természetes felszíni vize a Mágocsi-ér, mely az Orosháza-Szentesi műutat érinti.

Régészeti leletek szerint már i.e. 4000-3500 éve éltek itt emberek. Szórványleleteink – fekete gránit kőbalta, kőpengék, szakócák, „Körösi-kultúra” cserépedény maradványai, de felszínre került bronzkori, szarmata, szkíta, dák, római, avar cserepek, érmék, fibula, honfoglalás kori őrlőkő, edénycserepek, négy lovas sír, aranyozott bronz veretekkel. /L. Szentes, Békéscsaba, Orosháza múzeumjaiban/. E területen 3 Árpád-kori település nyomaira bukkantak. Gádoros (Gadoros) is Árpád-kori

település, melyet a tatárok 1241-ben 48 faluval együtt felperzseltek, s az 1436. május 16-i királyi adománylevelével már csak, mint Gadoros pusztát említi. (Ékezet nélkül.)

Az elnevezés – Gadoros visszautalt a régi, árpádkori névre. „Gádor” a magyar nyelvtörténeti szótár szerint – átriumot, tornácot, előcsarnokot jelent. A történészek szerint Gadoros onnan kapta a nevét, hogy a település templomának volt egy kis előcsarnoka, melyet gádornak neveztek.

Gadoros újratelepítése báró Dezséri Rudnyánszky Sándor Békés Vármegye főjegyzője érdeme, akit mint a szentetornyai birtok örököse 1826. szeptember 29-én 40 telekhely kimérésével, 30 orosházi, illetve szentesi telepessel szerződést kötve létrehozta Bánfalva települést. Bánfalva (Bárófalva, Bánomfalva) 1826-tól 1901-ig viselte ezt a nevet. 1901-ben Dr. Karácsony János püspök – történész kezdeményezte a névváltozást.

Az evangélikusok 1838-ban építenek először szerény templomot, mely 1888-ban kapja mai külsejét. A római katolikusok műemlék jellegű temploma 1844-ben épült, és 1891-ben építették át. A reformátusok templomát 1929. június 16-án szenteli fel Dr. Balthazár Dezső püspök

Köztéri emlékművekben, szobrokban is gazdag a falu: 1848/49-es Hósi Emlékmű (1999), I. Világháborús Emlékmű, II. Világháborús Emlékmű, Dr. Hidasi László községi orvos mellszobra, Szervátiusz Tibor „Anya gyermekével” c. szobra, Justh Zsigmond író mellszobra és síremléke a Községi Újtemetőben, Udvardi Kossuth Lászlóné, Petőfi Sándor első szerelmének Cancrinyi Emilia unokájának síremléke, „Hét Vezér Liget” díszkúttal, Justh Zsigmond emléktábla, Millecentenáriumi Emléktábla, Torja székely testvérközség Székelykapuja és kopjafája, Gadoros Nagyközséggé nyilvánításának 50. évfordulója alkalmából állított Uppony testvérközség emlékkője, Békés József emléktáblája.

A község nevezetes személyiségei: a falut újraalapító báró Dezséri Rudnyánszky Sándor, Baross Gábor evangélikus lelkész, történetíró, Justh Zsigmond író, Papp Károly főjegyző, Udvardi Kossuth Lászlóné, Némann Valéria tanítónő, Békés József dramaturg és író, Szalai György bronzérmes olimpikon, Pisont István válogatott labdarúgó.

Népesség:

	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. év	2025. év
Összlétszám:	3.662 fő	3.605 fő	3.564 fő	3.533 fő	3.557 fő	3.524 fő

Korcsoportos megoszlás:

	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. év	2025. év
0-60 éves korig	2.691 fő	2.639 fő	2.621 fő	2.623 fő	2.639 fő	2622 fő
60 év fölött	971 fő	966 fő	943 fő	910 fő	918 fő	902 fő

Infrastruktúra

- a) A víz- és szennyvízhálózat a településen kiépített,
- b) A villamos energia és gázhálózat a településen kiépített.
- c) A vezetékes telefon, a kábeltévé, az internet hálózat a település területén kiépített.
- d) A szilárd hulladék kezelése külső vállalkozó útján biztosított.

Gádoros Nagyközség gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények:

- kormányzati gazdaságpolitika,
- a vármegyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a polgármesteri program,
- a képviselő-testület javaslatai,
- a településen működő intézmények és szervezetek javaslatai, elvárásai.

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a Képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére
- helyi lakosság elvárásai, igényei.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

A Gazdasági Program részletei:

Fő cél:

- Az Önkormányzat működőképessége
- A település életképességének növelése
- Az elvándorlás megfékezése
- Szociális biztonság
- Közbiztonság
- Munkahelyek teremtése
- A lakosság közérzetének javítása

Konkrét pályázati célok 2025-2026-ban

- - Kossuth Lajos utcai csapadékvíz elvezetés (Nagy utca és a Jókai utca között 847,5 méter hosszúságban)
- - Justh Zsigmond Művelődési Ház és Könyvtár épületének állagmegóvása tető szigeteléssel
- - "Tót-asszony" Közösségi Ház belső felújítása, korszerűsítése, külső energetikai fejlesztése.
- - Gádoros, Fő utca 30. szám alatti Gondozási Központ energetikai felújítása
- - Gádoros belterület közvilágítás korszerűsítése
- - Jókai utca burkolatának részleges felújítása

Önkormányzati vagyongyarapítás:

A meglévő ingatlanjaik felújításával szeretnének lehetőséget biztosítani vállalkozások (boltok, egyéb) létrejöttéhez.

Új befektetők és vállalkozások településre történő vonzása, helyi vállalkozások támogatása.

A gyermekorvosi rendelőbe orvost szeretnének biztosítani.

Testvértelepülési kapcsolatok további ápolása, esetleges bővítése.

Sport és civil szervezetek és egyházak támogatása.

Kulturális és települési rendezvények támogatása.

A cél adósságmentes Önkormányzat.

Gádoros, 2025. április 15.

Dr. Szilágyi Tibor
polgármester